

PÁLYAMŰ

**a Szombathelyi Törvényszék Büntető Kollégiumának működésével
kapcsolatos hosszútávú tervekről és azok megvalósításának ütemezéséről**

Dr. Varga Roland István
törvényszéki csoportvezető bíró

Szombathely, 2024. augusztus 15.

A pályaművemben ismertetem a törvényszék kollégiumvezetőjének feladat- és hatásköreit tartalmazó jogszabályi háttérrel, majd – az általam szükségesnek vélt mértékben – bemutatom a Szombathelyi Törvényszék területén működő bíróságok ítélkezésének jelenlegi helyzetét büntető ügyszakban, ezzel párhuzamosan – a pályázati kiírásnak megfelelően – kitérek a büntető kollégium működésével kapcsolatos hosszútávú terveimre és azok megvalósításának ütemezésére a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 16. § (4) bekezdése szerint.

1. A kollégiumvezető munkájának jogszabályi háttere

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 124. § (1) bekezdése szerint a kollégiumvezető szervezi a kollégium munkáját, évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaművében szereplő – az adott időszakra vonatkozó – tervek megvalósításáról, a megelőző naptári évben a kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményességéről és ellátja a jogszabály, az OBH elnökének szabályzata vagy az OBH elnökének határozata, továbbá a bíróság szervezeti és működési szabályzata szerint hatáskörébe utalt igazgatási feladatokat.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 28. §-ában írtak szerint a kollégiumvezető szervezi és vezeti a kollégium munkáját, feladata különösen:

- az 54. § (1) bekezdésében írt beszámolójában évente beszámol a kollégiumnak a pályázatához csatolt pályaműben szereplő tervek megvalósulásáról, a megelőző naptári évben kitűzött célok és intézkedések végrehajtásáról és eredményéről,
- jelen szabályzatban rögzítetteknek megfelelően a kollégiumvezetői tevékenységéről beszámol az ítélőtábla vagy a törvényszék elnökének,
- az egységes jogalkalmazási gyakorlat elősegítése érdekében figyelemmel kíséri és elemzi a bírák, a felülvizsgálati, másodfokú vagy felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácsok ítélkezési tevékenységét,
- összegyűjti és elemzi, szükség esetén a kollégium elé terjeszti a vitás jogalkalmazási kérdéseket,
- összehívja a kollégium ülését és a napirendhez kapcsolódó előterjesztés előkészítéséről gondoskodik,
- évente összegzi a másodfokú, a harmadfokú, a felülvizsgálati ügyeket tárgyaló tanácselnökök feljegyzéseinek általánosítható tapasztalatait, hasznosításukat előkészíti,
- ellenőrzi a kollégiumon belül az eljárási határidők és ügyviteli szabályok megtartását, ennek érdekében betekint az eljáró bíró vagy tanácselnök által a BÜSZ előírásai szerint vezetett nyilvántartásba; a törvényszék kollégiumvezetője e feladatot a kollégium illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon is ellátja,
- ellátja a jogegységi eljárással összefüggő, a Bszi. 26. § (3) bekezdése szerinti feladatokat, elvi határozatokat (elvi döntéseket) rendszerezi, elemzi,
- ellátja a bírósági titkárok, a bírósági fogalmazók, a bírósági ügyintézők és az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzésének szakmai irányítását, felügyeletét,
- közreműködik a bírák ítélkező tevékenységének vizsgálatában, a bírák munkájának értékelésében,
- a közérdekű bejelentések és panaszügyek intézésében részt vesz,
- javaslatot tesz – a szolgálati út betartásával – a jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében a Kúria kollégiumvezetőjének és az ítélőtábla elnökének a jogegységi eljárás indítványozására,
- irányítja és szervezeti a tanácselnöki feljegyzések ismertetését,

- ellátja azokat a feladatokat, amelyeket a Bszi., egyéb jogszabály, az OBH elnökének szabályzata, határozata, intézkedése, valamint a szervezeti és működési szabályzata hatáskörébe utal,
- előterjeszti – a szolgálati út betartásával – az ítélkezést segítő, támogató, központi intézkedést igénylő javaslatát, különösen a képzés, jogszabályalkotás, szabályzatalkotás, – módosítás körében,
- javaslatot tesz fegyelmi, kártérítési eljárás kezdeményezésére, megindítására,
- ellátja a bírósági határozatok anonimizálásával és közzétételével kapcsolatban a bíróságokra háruló feladatok végrehajtásáról szóló OBH utasításban számára meghatározott feladatokat.

A Szombathelyi Törvényszék és az illetékességi területén működő bíróságok szervezeti és működési szabályzatának 4.1.12. pontja szerint a kollégiumvezető szervezi és vezeti a kollégium munkáját, a törvényszék elnökét a kollégium munkájáról folyamatosan tájékoztatja, a kollégium munkatervét a tárgyévet megelőző év október 31. napjáig köteles megküldeni a törvényszék elnökének jóváhagyás végett. A kollégiumvezető részt vesz a törvényszék vezetői értekezletén, a törvényszék elnökének rendelkezése alapján az egyéb értekezleteken. A kollégiumvezető az ügyelosztási rendben meghatározott ügycsoportban egyesbíróként vagy tanácsban ítélkezik. A kollégiumvezető a törvényszéken részt vesz a szakági ügyek kiosztásában az ügyelosztási rend szerint. A kollégiumvezető a törvényszéki ügyszaka, a fellebbezési tanácsok összetétele, tárgyalások napja, a tárgyalótermek beosztása tekintetében – a fellebbezési tanácsok elnökével és a szakág szerinti bírákkal egyeztetett – javaslatot terjeszt elő a törvényszék elnökéhez. A kollégiumvezető képviseli a kollégiumot, valamint kapcsolatot tart az ítélőtáblákkal, a Kúria szakkollégiumaival. A kollégiumvezető összehívja a kollégiumi üléseket, gondoskodik a jegyzőkönyv elkészítéséről, a kollégiumi elvi véleményekről tájékoztatja az ügyszak bírát.

2. Az elmúlt időszak legfontosabb ügyforgalmi adatai

Járásbíróságok:

A Szombathelyi Törvényszék illetékességi területéhez négy járásbíróság tartozik, a Szombathelyi Járásbíróság, a Sárvári Járásbíróság, a Körmendi és a Kőszegi Járásbíróság. A járásbíróságokon összesen 12 büntetőbíró dolgozik, a Szombathelyi Járásbíróságon 9, akik közül egy kolléga kirendelés alapján intézi a Kőszegi Járásbíróság büntetőügyeit, míg kisebb részben törvényszéki másodfokú ügyintézésre kapott kirendelést. Egy kolléga kirendelés alapján törvényszéki elsőfokú büntetőügyeket intéz, míg további 2 kolléga részbeni kirendelés alapján a törvényszéken büntetés-végrehajtási ügyek intézésében vesz részt. Két bíró intézi a nyomozási bírói hatáskörbe tartozó ügyeket, egyébként valamennyi bíró, valamennyi ügycsoportba tartozó büntetőügyet tárgyalja, ugyanígy nemperes ügyekben is valamennyi tanács eljár.

A Sárvári Járásbíróságon 2 bírói álláshely van, az itt ítélkező két kolléga szintén valamennyi büntetőügyszakba tartozó büntetőügyet intézi a nemperes ügyekkel együtt.

A Körmendi Járásbíróságon egy bírói álláshely van, az itt dolgozó kolléga szintén valamennyi büntetőügyszakba tartozó ügyet ellátja a nemperes ügyekkel együtt, valamint részben a törvényszékre kapott kirendelést elsőfokú törvényszéki ügyek intézésére.

Szabálysértési ügyek intézése kizárólag a Szombathelyi Járásbíróságon történik, a 4 titkár munkáját a Szombathelyi Járásbíróság igazgatási feladatokkal megbízott bírója irányítja.

	érkezett					befejezett					folyamatban maradt				
PERES	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév
Szombathelyi JB	321	299	280	315	180	347	304	293	296	177	130	125	112	131	134
Körmendi JB	64	85	66	69	36	57	79	75	81	31	30	36	27	15	20
Kőszegi JB	64	57	45	59	49	50	68	53	59	42	34	23	15	15	22
Sárvári JB	110	160	163	191	115	102	136	169	180	118	44	68	62	73	70
JB ÖSSZESEN	559	601	554	634	380	556	587	590	616	368	238	252	216	234	246
Szabálysértés	686	876	995	1110	601	729	904	947	1142	581	84	56	104	72	92

	érkezett					befejezett					folyamatban maradt				
NEMPERES	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév
Szombathelyi JB	1089	1342	1374	1508	754	1086	1325	1398	1492	754	57	74	50	66	66
Körmendi JB	167	230	186	169	83	161	230	193	168	84	15	15	8	9	8
Kőszegi JB	162	265	162	168	97	149	182	169	165	95	32	15	8	11	13
Sárvári JB	427	406	395	394	214	426	394	424	379	191	25	37	8	23	46
JB ÖSSZESEN	1845	2243	2117	2239	1148	1822	2131	2184	2204	1124	129	141	74	109	133
Szabálysértés	2902	3542	2313	2768	1821	2797	3532	2364	2833	1659	347	357	306	241	403

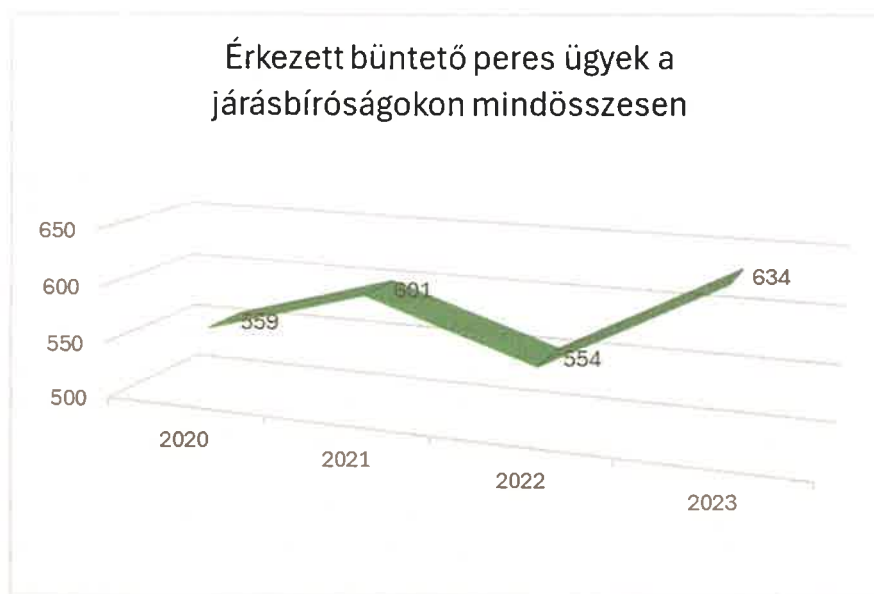
A Szombathelyi Járásbíróságon a peres ügyek érkezése 2020. évtől 2022. évig kismértékű csökkenést mutatott, amely ettől az időponttól kezdve 2023. évre emelkedett és a 2024. I. félévi adatok szerint ez az emelkedés ebben az évben is folytatódni fog. A fentieket teljes mértékben követte a befejezett ügyek száma, míg a folyamatban maradt ügyek száma 112 és 134 között megközelítőleg azonos maradt.

A Körmendi Járásbíróságon az érkezett ügyek száma kisebb eltérésekkel nagyjából azonos szinten volt 2020. és 2023. év között (64 és 85), ez 2024. évre is ebben a tartományban várható. Ezt szintén nagyságrendileg lekövette a befejezett ügyek száma, míg a folyamatban maradt ügyek száma 15 és 36 között volt az utóbbi 4 évben.

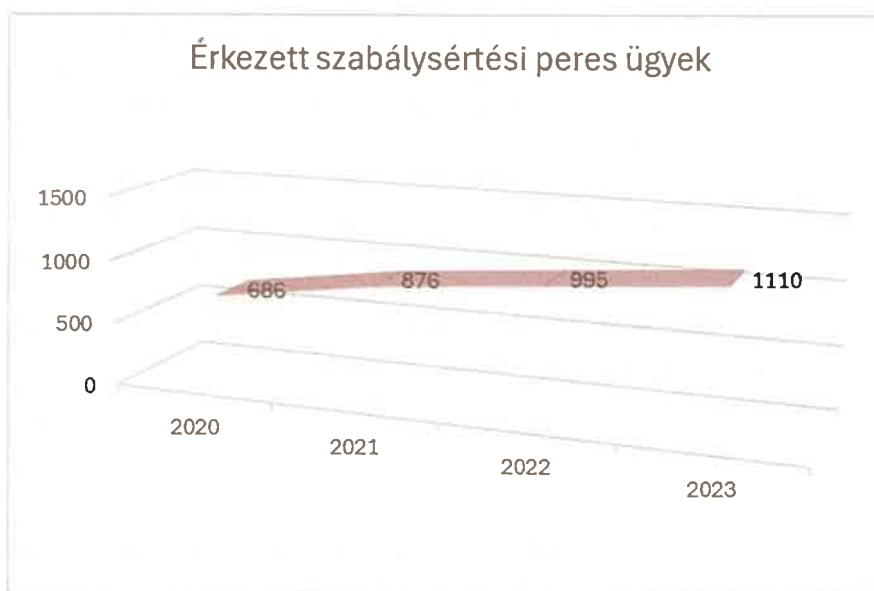
A Kőszegi Járásbíróságon a Szombathelyi Járásbírósághoz hasonlóan 2020. évtől 2022. évig az érkezett ügyek csökkenése látható, amely 2023. éven emelkedett és 2024. évben az első féléves érkezés meghaladta a 2022. teljes évben érkezett ügyek számát. A fentieket itt is teljes mértékben követte a befejezett ügyek száma az adott időszakban, míg a folyamatban maradt ügyek száma 15 és 34 között volt az utóbbi 4 évben.

A Sárvári Járásbíróságon – eltérően az előző három járásbíróságtól – 2020. évtől az ügyszám folyamatos növekedést mutatott, ebből figyelemreméltó a 2024. első félévi érkezés, amely meghaladta a 2020. egész évben érkezett ügyek számát. A befejezések itt is követték az érkezéseket, míg a folyamatban maradt ügyek száma 44 és 73 között volt az elmúlt 4 évben.

A járásbíróságokat összességében tekintve az rögzíthető, hogy 2023. évben az érkezés meghaladta az előző évben érkezett ügyek számát és a 2024. első félévi adatok alapján további növekedés prognosztizálható 2024. évre. A befejezett ügyek vonatkozásában ugyanez rögzíthető, tehát megállapítható, hogy az ügyek feldolgozása folyamatos volt, a folyamatban maradt ügyek száma 216 és 252 között volt az utóbbi 4 évben.

A szabálysértési peres ügyek vonatkozásában egyértelmű emelkedő tendencia állapítható meg 2020. évtől folyamatosan egészen 2023. évig, a 2023. évben érkezett ügyek száma közel kétszerese volt a 2020. évben érkezett ügyek számának és 2024. évre az első félévi adatok alapján további emelkedés várható. A fentieket itt is ugyanúgy, ahogy a büntető ügyszakban lekövette a befejezések száma, a folyamatban maradt ügyek száma 56 és 104 között volt az elmúlt 4 évben.

A nemperes ügyek vonatkozásában a Szombathelyi Járásbíróságon az érkezett ügyek tekintetében 2020. évtől folyamatos emelkedés rögzíthető. A 2020-as évet tekintve megállapítható, hogy 2023. évben közel másfélszer annyi ügy érkezett. 2024. évre szintén a féléves adatok alapján további kismértékű emelkedés várható. Az érkezett ügyek számát valamennyi évben teljes mértékben lefedti a befejezett ügyek száma, részben az eljárási szabályokból adódóan is, míg a folyamatban maradt ügyek száma 50 és 74 között volt az utóbbi 4 évben.

A Kőrmendi Járásbíróságon egyfajta állandóság állapítható meg a nemperes ügyek vonatkozásában az érkezett ügyek számában azzal, hogy 2021. évben – 160 – 180 közötti érkezéshez képest – 230 ügy érkezett, 2024. évre ugyancsak 160 – 180 között várható az érkezett ügyek száma és itt is teljes mértékben követte a befejezett ügyek száma az érkezett ügyek számát. A folyamatban maradt ügyek száma 8 és 15 között volt az elmúlt 4 évben.

A Kőszegi Járásbíróságon 160 – 170 között alakult az érkezett ügyek száma az elmúlt 4 évben azzal, hogy a Kőrmendi Járásbírósághoz hasonlóan 2021. évben itt is kiugróan magas volt az érkezett ügyek száma, 265 db. 2024. első félévi adatok alapján szintén ez a 180 – 200 közötti érkezés várható. Itt is a befejezett ügyek száma egyértelműen megegyezik az érkezett ügyek számával, a folyamatban maradt ügyek száma 8 és 32 között volt az elmúlt 4 évben.

A Sárospataki Járásbíróságon az ügyérkezés a nemperes ügyek tekintetében állandóságot mutat kismértékű csökkenéssel, 400 körül volt valamennyi évben az érkezett ügyek száma, a 2024. első félévi – 214 db ügy – adatok alapján erre az évre is ugyancsak ebben a nagyságrendben várható az érkezés, a befejezés itt is követte az érkezéseket. A folyamatban maradt ügyek száma az elmúlt 4 évben 8 és 37 között volt.

A járásbírói adatokat összesítve, elemezve az rögzíthető, hogy a nemperes ügyek érkezése 2020. évhez képest 2023. évre kismértékű emelkedést mutat, amely erre az évre is prognosztizálható.

A szabálysértési nemperes ügyek vonatkozásában 2300 és 2900 között volt az érkezések száma azzal, hogy 2023. évben 3500 feletti ügy érkezett, amely kiugróan magas és a 2024. első félévi adatok alapján 1821 db ügy, így ebben az évben is 3000 feletti ügy érkezése várható. A befejezett ügyek száma itt is követte az érkezések számát, a folyamatban maradt ügyek száma 241 és 357 között volt az elmúlt 4 évben.

A fenti ügyforgalmi adatokhoz képest a járásbírói büntetőbírói létszámot megfelelőnek tartom – még a törvényszéki kirendelésekkel együtt is –, azonban figyelemmel arra, hogy a Szombathelyi Járásbíróságon egy büntetőbíró kolléga OBT taggá került megválasztásra, így az ítélezési tevékenysége nagymértékben lecsökkent, míg egy másik bíró kolléga szintén a Szombathelyi Járásbíróságon tartósan távol van, az ő pótlásuk a további ügyérkezés függvényében aktuálissá válhat.

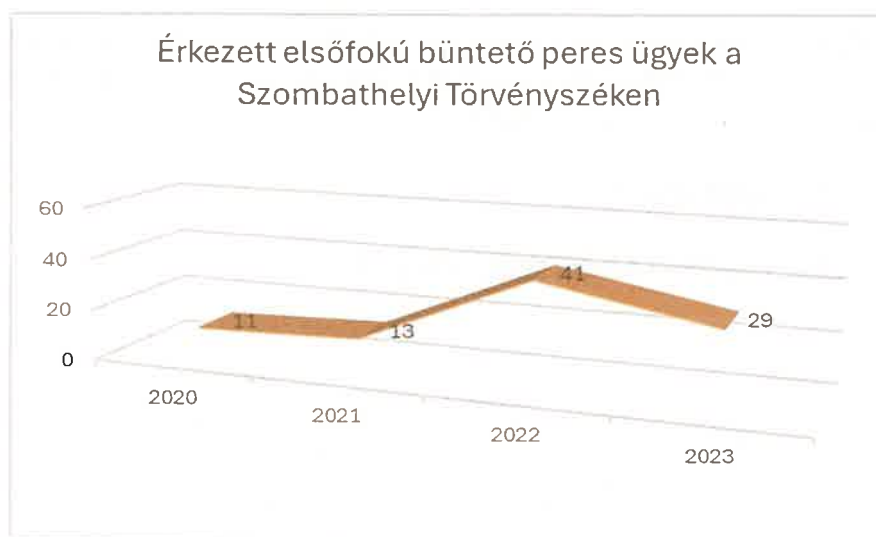
Törvényszék:

A Szombathelyi Törvényszéken jelenleg 7 büntetőbírói álláshely van rendszeresítve, ebből négyen látunk el vezetői feladatokat (elnök, elnökhelyettes, kollégiumvezető, csoportvezető). A büntető fellebbviteli tanácselnöki feladatok nagyságrendileg $\frac{3}{4}$ - $\frac{1}{4}$ arányban kerültek megosztásra a csoportvezető és a kollégiumvezető között. A törvényszéki bírák többsége elsőfokú ügyeket is tárgyal, a másodfokú ítélezésben is részt vesz, valamint bv. bírói hatáskörben is eljár. Négy járásbírói bíró kapott részben vagy egészben kirendelést a törvényszékre.

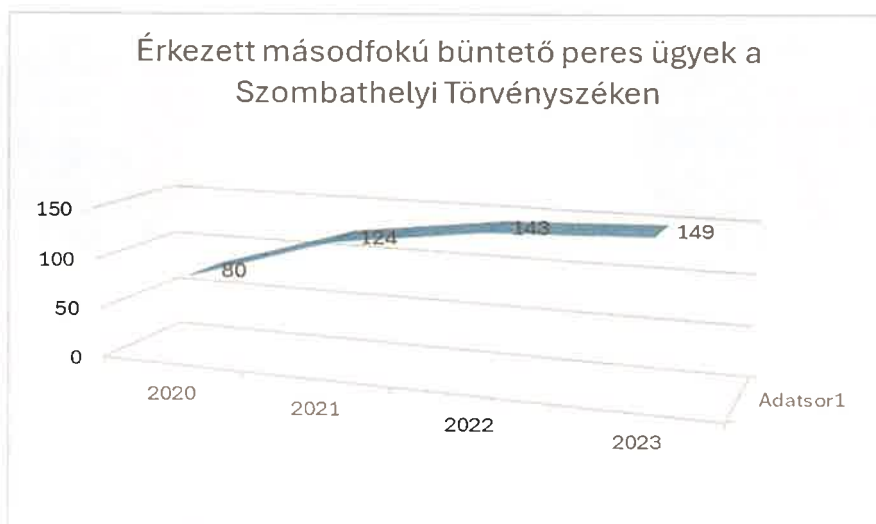
	érkezett					befejezett					folyamatban maradt				
PERES	2020	2021	2022	2023	2024.I.félév	2020	2021	2022	2023	2024.I.félév	2020	2021	2022	2023	2024.I.félév
Iv.szék I.f.	11	13	41	29	17	19	13	28	26	23	5	5	18	21	15
Iv.szék II.f.	80	124	143	149	68	81	102	138	145	82	26	48	53	57	43

	érkezett					befejezett					folyamatban maradt				
NEMPERES	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév
Ív.szék I.f.	119	136	143	195	111	123	132	147	195	111	1	5	1	1	1
Ív.szék II.f.	841	709	617	571	271	850	720	608	591	275	49	38	47	27	23
Bv.	2927	1966	2073	2255	1064	2932	2189	2068	2254	1043	468	245	250	251	272

Az elsőfokú törvényszéki ügyek érkezése az elmúlt években meglehetősen hullámzó volt, míg 2020. évben 11, 2021-ben 13, addig 2022. évben 41 ügy érkezett, ehhez képest 2023. évben mintegy 30 %-kal kevesebb elsőfokú büntető ügy érkezett és 2024. évben is az első féléves adatok alapján 30 feletti elsőfokú ügy érkezése prognosztizálható. A befejezések száma is részben követte az érkezések számát azzal, hogy az időben elhúzódott, így 2023. évben és 2024. első félévében is a befejezések száma bőven meghaladta a 2020. és 2021. évi adatokat. A folyamatban maradt ügyek száma is ennek megfelelően alakult azzal, hogy ezek közül továbbra is 4 ügy gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmények miatt háromfős vegyes tanácsos ügy, amelyek átlagon felül nehezítik a bírák munkaterhét azzal, hogy a törvényszéki bírák egyben másodfokú tanácsban tanácselnökként, előadó bíróként és bv. bíróként is tevékenykednek.

A törvényszék másodfokú ügyszakában a peres ügyérkezés 2020. évtől folyamatosan emelkedő tendenciát mutatott, ez 2022., 2023. években 140 – 150 közötti ügy érkezésében állandósult, vélhetően 2024. évben is hasonló érkezés várható. A befejezések száma egyértelműen korrelál az érkezések számával, míg a folyamatos ügyek száma 40 és 60 közé tehető.

A nemperes ügyérkezés a törvényszék elsőfokán szintén emelkedést mutat, a 2024. első félévi érkezések száma csaknem eléri a 2020. évi teljes érkezések számát, ezzel szinte teljes mértékben egyezik a befejezések száma is, míg a folyamatban maradt ügyek száma minimális.

A törvényszék másodfokán nemperes ügyszakban csökkent az érkezett ügyek száma 2020. évtől folyamatosan, ez 2023. évben 571 ügy volt, a 2024-es adatok is ilyen nagyságrendben várhatóak, amelyet teljes mértékben követ a befejezések száma, míg a folyamatban maradt ügyek száma 49 és 23 között volt.

A büntetés-végrehajtási ügyek száma 2020. évről 2021. évre – az eljárási szabályok változása miatt – mintegy 1/3-dal csökkent, azóta lassú emelkedés figyelhető meg, ez vélhetően 2024. évre és különösen 2025. évre – ugyancsak az eljárási szabályok változása miatt – további növekedést mutathat. A fentieket teljes mértékben követte a befejezések száma, míg a folyamatban maradt ügyek száma döntően 250 körül alakult az utóbbi 3 évben.

A fenti ügyforgalmi adatok miatt volt szükség a járásbírósról kirendelésre a törvényszékre, részben elsőfokú, részben másodfokú, részben pedig bv. bírói ügyintézésre azzal, hogy bv. csoport munkáját egy bírósági titkár is segíti.

3. Az ítékezés megalapozottsága

Az ítékezés megalapozottsága a járásbíróságokon

	Helybenhagyás					Megváltoztatás					Hatályon kívül helyezés					Egyéb				
Bíróság	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév
Szombathelyi JB	20	32	11	20	14	27	23	41	24	12	2	2	2	1	2	5	1	2	4	2
Kőrmendi JB	6	11	10	12	7	1	5	9	10	5	0	1	1	0	1	0	0	0	1	0
Kőszegi JB	7	5	7	7	7	1	1	9	4	2	0	1	0	1	0	0	0	0	1	1
Sárvári JB	8	11	25	26	14	4	8	21	10	12	0	1	0	1	3	1	0	0	0	1
JÁRÁSOK ÖSSZESEN	41	59	53	73	42	33	37	80	62	31	2	5	3	3	5	6	1	2	6	4

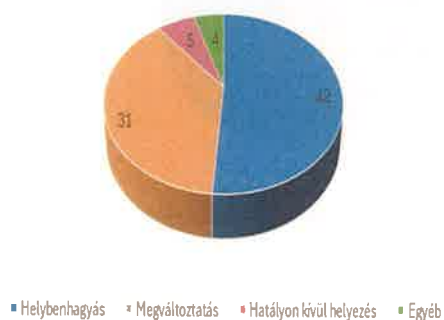
Megalapozottság a járásbíróságokon
mindösszesen
2022. évben

Megalapozottság a járásbíróságokon
mindösszesen
2023. évben

Megalapozottság a járásbíróságokon
mindösszesen
2024. I. félévben

A járásbíróság és a törvényszékek viszonylatában rögzíthető, hogy a helybenhagyási arány a 2022. év kivételével – az elmúlt 3 évben – beleértve a 2024. első féléves adatokat is, 50 % felett volt. A hatályon kívül helyezések aránya valamennyi évben csupán néhány százalék volt, ez abszolút számban 2 és 5 között alakult, ami semmiképp nem tekinthető jelentősnek.

Az ítélezés megalapozottsága a törvényszéken

Bíróság	Helybenhagyás					Megváltoztatás					Hatályon kívül helyezés					Egyéb				
	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév	2020	2021	2022	2023	2024. I. félév
Tv. szék I. f.	2	5	8	4	2	3	3	6	5	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

A törvényszék és az ítélőtábla viszonylatában a relatív csekély számú fellebbezések miatt százalékos értékek bemutatása torzító lehet, az azonban mindenképpen rögzíthető, hogy a megváltoztatások és a helybenhagyások aránya évenként változó képet mutat, viszont 2021. év kivételével hatályon kívül helyezésre az elmúlt 4 év vonatkozásában ezen relációban nem került sor.

A fentiek alapján álláspontom szerint az a megállapítás tehető, hogy a Szombathelyi Törvényszék büntető ügyszakában, mind járásbíróági, mind törvényszéki szinten az ítélezés alapvetően megalapozott, hatályon kívül helyezések esetén minden alkalommal tanácselnöki feljegyzés kiállítására kerül sor, amelyet az érintett bírórészére hozzáférhetővé teszünk. A tanácselnöki feljegyzésekből levonható általános következtetések büntetőbírói értekezleten, illetve kollégiumi ülésen ismertetésre kerülnek, valamint folyamatosan elemzésre, és megvitatásra kerülnek a vitás jogalkalmazási, jogértelmezési kérdések és a hatályon kívül helyezésre vezető okok is ezeken az értekezleteken, amely gyakorlatot folytatni kívánom.

4. Az ítélezés időszerűsége

Időszerűség a járásbíróágokon

Folyamatos ügyek pertartama

2020. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Szombathelyi JB	130	54	26	25	24	0	1	0
	100,00%	41,54%	20,00%	19,23%	18,46%	0,00%	0,77%	0,00%
Körmendi JB	30	15	7	4	3	1	0	0
	100,00%	50,00%	23,33%	13,33%	10,00%	3,33%	0,00%	0,00%
Kőszegi JB	34	14	7	8	5	0	0	0
	100,00%	41,18%	20,59%	23,53%	14,71%	0,00%	0,00%	0,00%
Sárvári JB	44	26	8	6	4	0	0	0
	100,00%	59,09%	18,18%	13,64%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%
JÁRÁSOK ÖSSZESEN	238	109	48	43	36	1	1	0
	100,00%	45,80%	20,17%	18,07%	15,13%	0,42%	0,42%	0,00%

2021. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Szombathelyi JB	125	58	18	35	11	3	0	0
	100,00%	46,40%	14,40%	28,00%	8,80%	2,40%	0,00%	0,00%
Körmendi JB	36	21	9	4	2	0	0	0
	100,00%	58,33%	25,00%	11,11%	5,56%	0,00%	0,00%	0,00%
Kőszegi JB	23	13	1	6	3	0	0	0
	100,00%	56,52%	4,35%	26,09%	13,04%	0,00%	0,00%	0,00%
Sárvári JB	68	27	17	18	6	0	0	0
	100,00%	39,71%	25,00%	26,47%	8,82%	0,00%	0,00%	0,00%
JÁRÁSOK ÖSSZESEN	252	119	45	63	22	3	0	0
	100,00%	47,22%	17,86%	25,00%	8,73%	1,19%	0,00%	0,00%

2022. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Szombathelyi JB	112	44	21	41	6	0	0	0
	100,00%	39,29%	18,75%	36,61%	5,36%	0,00%	0,00%	0,00%
Körmendi JB	27	16	3	4	4	0	0	0
	100,00%	59,26%	11,11%	14,81%	14,81%	0,00%	0,00%	0,00%
Kőszegi JB	15	9	2	3	1	0	0	0
	100,00%	60,00%	13,33%	20,00%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%
Sárvári JB	62	28	18	10	5	1	0	0
	100,00%	45,16%	29,03%	16,13%	8,06%	1,61%	0,00%	0,00%
JÁRÁSOK ÖSSZESEN	216	97	44	58	16	1	0	0
	100,00%	44,91%	20,37%	26,85%	7,41%	0,46%	0,00%	0,00%

2023. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Szombathelyi JB	131	52	31	36	12	0	0	0
	100,00%	39,69%	23,66%	27,48%	9,16%	0,00%	0,00%	0,00%
Körmendi JB	15	8	2	4	1	0	0	0
	100,00%	53,33%	13,33%	26,67%	6,67%	0,00%	0,00%	0,00%
Kőszegi JB	15	6	5	4	0	0	0	0
	100,00%	40,00%	33,33%	26,67%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Sárvári JB	73	31	14	20	8	0	0	0
	100,00%	42,47%	19,18%	27,40%	10,96%	0,00%	0,00%	0,00%
JÁRÁSOK ÖSSZESEN	234	97	52	64	21	0	0	0
	100,00%	41,45%	22,22%	27,35%	8,97%	0,00%	0,00%	0,00%

2024. I. félév	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Szombathelyi JB	134	62	31	26	15	0	0	0
	100,00%	46,27%	23,13%	19,40%	11,19%	0,00%	0,00%	0,00%
Körmendi JB	20	10	7	3	0	0	0	0
	100,00%	50,00%	35,00%	15,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Kőszegi JB	22	13	4	3	2	0	0	0
	100,00%	59,09%	18,18%	13,64%	9,09%	0,00%	0,00%	0,00%
Sárvári JB	70	29	15	15	11	0	0	0
	100,00%	41,43%	21,43%	21,43%	15,71%	0,00%	0,00%	0,00%
JÁRÁSOK ÖSSZESEN	246	114	57	47	28	0	0	0
	100,00%	46,34%	23,17%	19,11%	11,38%	0,00%	0,00%	0,00%

A járásbíróóságok időszerűségi mutatóit vizsgálva 2020. évtől folyamatos javulás állapítható meg. Míg 2020. évben a folyamatos ügyek pertartama össz-járásbíróásági szinten az egy éven túli ügyek vonatkozásában 15 % volt, ez 2021. és 2023. években már 10 % alatti volt. 2020. évben 1 db 3 éven túli és 1 db 2 éven túli ügy volt, 2021. évben 3 éven túli ügy nem volt, 3 db 2 éven túli ügy, míg 2022. évben 1 db 2 éven túli ügy. 2023. évben és 2024. első félévében 2 éven túli ügy nem volt folyamatban a Szombathelyi Törvényszék illetékességi területéhez tartozó járásbíróóságokon, ebből következően 5 éven túli ügy sem volt a fenti időszakban.

A Szombathelyi Törvényszék időszerűségi mutatói

Folyamatos ügyek pertartama

2020. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Tv. szék I.f.	5	2	1	1	1	0	0	0
	100,00%	40,00%	20,00%	20,00%	20,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Tv. szék II.f.	26	16	3	6	1	0	0	0
	100,00%	61,54%	11,54%	23,08%	3,85%	0,00%	0,00%	0,00%

2021. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Tv. szék I.f.	5	2	0	2	0	0	1	0
	100,00%	40,00%	0,00%	40,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%
Tv. szék II.f.	48	39	7	2	0	0	0	0
	100,00%	81,25%	14,58%	4,17%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

2022. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Tv. szék I.f.	18	3	4	8	3	0	0	0
	100,00%	16,67%	22,22%	44,44%	16,67%	0,00%	0,00%	0,00%
Tv. szék II.f.	53	36	12	4	1	0	0	0
	100,00%	67,92%	22,64%	7,55%	1,89%	0,00%	0,00%	0,00%

2023. év	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Tv. szék I.f.	21	7	5	3	4	2	0	0
	100,00%	33,33%	23,81%	14,29%	19,05%	9,52%	0,00%	0,00%
Tv. szék II.f.	57	33	14	8	2	0	0	0
	100,00%	57,89%	24,56%	14,04%	3,51%	0,00%	0,00%	0,00%

2024. I. félév	OSSZESEN	0-3 hó	3-6 hó	6-12 hó	1-2 év	2-3 év	3-5 év	5 év feletti
Tv. szék I.f.	15	5	5	2	1	2	0	0
	100,00%	33,33%	33,33%	13,33%	6,67%	13,33%	0,00%	0,00%
Tv. szék II.f.	43	31	5	5	2	0	0	0
	100,00%	72,09%	11,63%	11,63%	4,65%	0,00%	0,00%	0,00%

A Szombathelyi Törvényszék másodfokú ügyei között a 2020 – 2024. első félévek közti időszakot vizsgálva rögzíthető az, hogy 2 éven túli ügy nem volt, míg egy éven túli ügy 1, illetőleg 2 db volt az adott években. Az elsőfokú folyamatos ügyek pertartamát vizsgálva megállapítható, hogy 2020 – 2021. és 2022. években 2 éven túli folyamatban maradt ügy nem volt a Szombathelyi Törvényszéken, míg 2023-ban, illetőleg 2024. első félévében 2 db 2 éven túli ügy volt a Szombathelyi Törvényszék elsőfokán, ami nyilvánvalóan a 2022. évi, mintegy a korábbi érkezést négyszeresen meghaladó érkezett ügyek számának és minőségének a következménye.

A fentiek alapján álláspontom szerint mind a járásbíróóságokon, mind a törvényszéken az ítélezés időszerűsége kifejezetten jónak ítéltető, ebben a tekintetben a fentiekben ismertett mutatók megtartása kerülhet célként kitűzésre azzal, hogy egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek arányának minél kisebb szinten tartására kell törekedni.

5. A kollégium működésével kapcsolatos tervek és azok megvalósításának ütemezése

A Szombathelyi Törvényszék Büntető Kollégiumának működéssel kapcsolatos tervek meghatározása során kiindulópontként az Országos Bíróósági Hivatal elnöke által a bíróósági szervezet számára meghatározott stratégiai célokat vettem figyelembe:

- a bíróóságok alkotmányos kötelezettségüket teljesítsék,
- a független bírák időszerűen és magas szakmai színvonalon ítéljezenek,
- az emberi erőforrások optimális elosztása és hasznosítása,
- a tárgyi feltételek biztosítása, optimális elosztása és hasznosítása,
- a bíróósági szervezet integritása,
- az ítélezési és igazgatási munka átláthatósága, utóbbi kiszámíthatósága és ellenőrizhetősége,
- a bíróósághoz való hozzáférés egyszerűsítése,
- a képzési rendszer fejlesztése,
- a többi hivatásrenddel való együttműködés.

A fentiekben túl figyelembe vettem a Szombathelyi Törvényszék elnöke által meghatározott célokat, amely szerint

- a járásbíróósági szinten az egy éven túl folyamatban maradt peres ügyek arányának, számának alacsony szinten tartása,
- a folyamatban lévő soron kívüli ügyek számának csökkentése,
- a szabálysértési ügyhátralék számának alacsony szinten tartása,
- törvényszéki szintén a 2 éven túl folyamatban maradt elsőfokú peres ügyek számának csökkentése.

Az ítélezés időszerűségének fenntartása, az ítélezés minőségének javítása

A fentiekben írtak szerint az Országos Bíróósági Hivatal Elnöke által megfogalmazott stratégiai célok között kiemelt szerepe van az időszerű, magas szakmai színvonalú ítélezésnek, amely szerepel a Szombathelyi Törvényszék elnöke által meghatározott célok között is.

A Szombathelyi Törvényszék és az illetékességéhez tartozó járásbíróóságok időszerűségi mutatói jónak mondhatók, meghaladják az országos átlagot.

A bíróósági ítélezés társadalmi elfogadottságát tükrözi, ha minél kevesebb ügyet fellebbeznek meg, minél több határozat emelkedik jogerőre elsőfokon. A jogerőre emelkedési arány a járásbíróóságokon a Szombathelyi Törvényszéken 2020. – 2023 években 85,6% és 75,8% között volt, ez minden évben meghaladta az országos átlagot.

2023 évben a járásbíróóságokon a két éven túl folyamatban lévő büntetőperetek aránya az összes folyamatban lévő büntetőperhez képest 0,0% volt, amely az első volt a törvényszékek rangsorában, míg ugyanez az arány a törvényszék elsőfokán 9,5% volt, amely 8. volt a törvényszékek rangsorában.

A fenti időszériás eredmények megtartását – a törvényszéken javítását – kiemelt feladatként tekintem, amelyhez már a körütekintő ügykiosztás révén hozzá lehet járulni, ugyanakkor nem mellőzhető az ügyek folyamatos figyelemmel kísérése, azzal, hogy ez már az egy éven túli ügyek esetében is indokolt lehet, hogy kellő időben lehetőség legyen olyan bírói intézkedések meghozatalára, amelyek megakadályozzák a két éven túlivá válást.

Természetesen vannak olyan büntetőperetek, amelyek ab ovo magukban hordozzák – gazdálkodással összefüggő kiemelt bűncselekmény, vádlottak száma, ügy terjedelme – a két éven túlivá válás lehetőségét, ezen esetekben is szükség esetén szakmai megoldások keresésével, vagy egyéb módon -egyeztetve a törvényszék igazgatási vezetésével- tárgyi eszköz vagy emberi erőforrás biztosításával (fogalmazói, titkári, ügyintézői segítség) látok lehetőséget az adott bíró munkájának megtámogatásához, az ügy mielőbbi megalapozott befejezése érdekében.

Az időszériú ítélkezés biztosításának szükségszerű módszere az ellenőrzés, amelynek hatékonysága feltételezi az igazgatási és szakmai vezetők, továbbá a helyi vezetők közötti együttműködést. Ennek során el kívánom kerülni a bírák adminisztratív terhelését és a bírói függetlenség teljes mértékű tiszteletben tartása mellett kívánok eljárni.

A megalapozottság tekintetében a hatályon kívül helyezési arány a járásbíróóságokon 2020 - 2023 év között az országos átlag alatt volt, 2021 évet kivéve, azonban abszolút számban ez mindössze 5 darab ügyet jelentett. 2024 első félévében relatíve magas volt a hatályon kívül helyezések száma (5 db), azonban az ügyeket megvizsgálva rögzíthető, hogy kettő esetben a terhelt elhunyt a másodfokú határozat meghozatala előtt és ezért került sor a hatályon kívül helyezésre, míg további másik kettő ügyben eltérő jogértelmezés miatt került sor hatályon kívül helyezésre, amely a táblabíróóság döntése folytán egységessé vált.

A törvényszék első fokán a hatályon kívül helyezési arány vonatkozásában az az optimális érték volt megállapítható, hogy 2020 – 2023 években hatályon kívül helyezésre nem került sor.

A helybenhagyási arány a járásbíróóságokon 2020 – 2023 években 38,4% és 56,9% között volt, amely minden évben meghaladta az országos átlagot, míg ugyanez az érték a törvényszék elsőfokán 36,4% és 55,6% között volt, amely szintén minden évben az országos átlag felett helyezkedett el.

A fenti kedvező minőségi mutatók további javítása érdekében fenn kívánom tartani azt a gyakorlatot, hogy a vitás jogalkalmazási kérdések a rendszeres kollégiumi értekezleteken, tanácselnöki értekezleteken, büntetőbírói tanácskozásokon kerüljenek megvitatásra, amelyeken a kollégium tagjainak és a büntető bíró kollégák aktív részvételére számítok.

Jelenleg a kollégium tagjai a törvényszéki büntető bírák, azonban a jövőben lehetőséget látok a Bszi. 154.§ (5) bekezdése alapján a kollégium járásbíróági bíró megválasztásával történő kibővítésére, részben a Bszi. 155.§ (1) bekezdésében írt feladatok teljesítésének szélesebb körű megalapozottsága, részben a szakmai munka bővítése érdekében, különös tekintettel arra, hogy

több járásbírói bíróság is már hosszabb ideje kirendelés alapján a törvényszéken végez ítélező tevékenységet.

A fenti szakmai fórumokon kívánom ismertetni a büntető kollégiumvezetők országos értekezletén, valamint az ítélőtábla kollégiumi ülésein megvitatott kérdéseket és az elfogadott szakmai állásfoglalásokat, iránymutatásokat. Ugyancsak ezen megbeszéléseken kívánok tájékoztatást adni a legfontosabb jogszabályváltozásokról, irányadó Kúriai és Alkotmánybírói döntésekről, azzal, hogy az erre vonatkozó információt haladéktalanul megosztom az érintett kollégákkal e-mail útján.

Az egységes joggyakorlat elősegítése érdekében fontosnak tartom a közvetlen kapcsolattartást a Győri Ítélőtábla és a régió többi törvényszékének kollégiumvezetőjével, eltérő joggyakorlat, vitás jogértelmezési kérdések esetén más törvényszékek gyakorlatának megismerését mindenképpen indokoltnak tartom.

A tanácselnöki feljegyzések készítése és ismertetése körében a 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 173.§ - 177.§-ában írtak szerint kívánok eljárni, azzal, hogy ösztönzőm a tanácselnököket lehetőség szerint minél több tanácselnöki feljegyzés készítésére, mivel abban olyan, a járásbírói bíróság figyelmének felhívására alkalmas körülmény is feltűnethető, amely a másodfokú határozatban nem feltétlenül. A hatályon kívül helyezések és a megváltoztatások számának csökkentése érdekében a tanácselnöki feljegyzések általánosítható tapasztalatait - amennyiben ilyen következtetések levonhatók- szintén büntető bírói értekezleteken kívánom ismertetni.

A Szombathelyi Törvényszék és az illetékességéhez tartozó járásbírói bíróságok büntető ügyszakában jelenleg 19 bírói álláshely van, amely azt jelenti, hogy szinte valamennyi kollégámmal napi szinten kapcsolatban vagyok, így -igény esetén- bármikor tudok a kollégák részére informális szakmai segítséget is nyújtani a mindennapi ítélezés során.

Emberi erőforrások, tárgyi feltételek optimális elosztása és biztosítása

Az emberi és tárgyi erőforrások megteremtése és az azokkal történő gazdálkodás elsősorban a törvényszék elnökének a feladata, természetesen sikeres pályázat esetén teljes mértékben támogatom az ezzel kapcsolatos tervei megvalósításában.

Ebben a körben a járásbírói és a törvényszéki büntető ügyérkezés bírói létszámhelyzetének eltolódása miatti többletcsős intézkedések kezdődtek, amelyek az ügyteher kiegyenlítésének biztosítását szolgálják.

Az emberi erőforrások kapcsán nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a tényt, hogy a büntető kollégium tagjaiban az elkövetkező néhány évben -nyugállományba vonulás okán- jelentős változás fog bekövetkezni, amely a legnagyobb gyakorlattal rendelkező, legtapasztaltabb kollégák kiesését vonja maga után az ő pótlásukra is megfelelő időben fel kell készülni a törvényszék vezetésének.

A humán erőforrásokkal való optimális gazdálkodás -álláspontom szerint- mindig az ügyérkezési adatokkal együtt vizsgálható, annak tükrében értelmezhető, ezen adatok változása szükségessé tehet olyan belső átszervezéssel kapcsolatos intézkedéseket a törvényszéken belül

(ügyelosztási rend módosítása, kirendelés), amelyek az egységes munkateher biztosítását szolgálják.

Az informatika és a telekommunikációs eszközök használata a büntető ítélkezés során egyre nagyobb szerepet kap, a büntető bíró kollégák az informatikai rendszerek használatát készség szintjén elsajátították, a telekommunikációs eszköz használata mindennapossá vált, itt a bővítés korlátját -meglátásom szerint- a büntetés-végrehajtási végpontok száma képezi.

Bírósági integritás

A bírósági integritás körében a bíróságok ügyelosztási rendjének tulajdonítok kiemelt jelentőséget, mivel azon túl, hogy az az egységes munkateher biztosítására is hivatott, a bíróság átlátható működésének is a garanciája, ezért folyamatos naprakészen tartása és az abban írtak maradéktalan betartása elengedhetetlen. Ebben a kollégiumnak illetve a kollégiumvezetőnek jelentős szerepe van.

Az ügyek elosztása során -a büntető bírák létszáma és az eljárási törvényben meghatározott kizárások miatt- különösen figyelemmel kell lenni arra, hogy a nyomozási bírói szakban a másodfokú tanács miként kerül kijelölésre, amely törvénykezési szünet idején okozhat különösen nehézséget.

Képzések, együttműködés a hivatásrendekkel

A magas színvonalú és időszerű ítélkezés elengedhetetlen feltétele az, hogy az ítélkező bíró naprakész, a változásokat követő szakmai ismeretekkel rendelkezzen, ennek pedig a központi és a helyi képzéseken történő aktív részvétel a követelménye. A kollégiumvezető részéről figyelemmel kell kísérni, hogy valamennyi büntető bíró a szükséges mértékben vegyen részt a képzéseken és az így megszerzett ismereteit az érintett körben ossza meg a kollégáival. Kiemelt jelentőséget tulajdonítok – a fentiekben írtak miatt is – a bírói utánpótlás (titkárok, fogalmazók) megfelelő felkészítésére.

A központi képzések témaköreinek meghatározása körében a kollégiumvezetőnek javaslattevői lehetősége van, amellyel élni kívánok, tekintettel arra, hogy az esetlegesen felmerülő jogszabályértelmezési probléma, eltérő jogalkalmazási gyakorlat elsődlegesen a kollégiumnál kell, hogy megjelenjen.

Támogatom a többi hivatásrenddel történő együttműködés erősítését, szükséges az ügyességgel, a szabálysértési hatóságokkal, a bv. intézettel, az ügyvédi kamarával, az igazságügyi hivatallal való jelenleg fennálló kollegiális kapcsolat további fenntartása a pártatlanság és a befolyásmentesség szem előtt tartásával.

A büntető ügyszak kiemelten érintett a sajtó érdeklődése szempontjából, ezért fontosnak tartom, hogy a törvényszék sajtószóvivője és a kollégium, a kollégiumvezető között optimális munkakapcsolat legyen, amely biztosítja a sajtó részére a tárgyilagos és közérthető kommunikációt az érintett ügyekről.

6. Összegzés

A pályaművemben törekedtem arra, hogy összefoglaljam azokat az elképzeléseket, amelyek biztosítják a Szombathelyi Törvényszék és az illetékességéhez tartozó járásbíróságok büntető ügyszakának hatékony, megalapozott és időszerű működését, amelyhez kollégiumvezetőként és továbbra is ítélkező bíróként szeretnék hozzájárulni. Ehhez kérem a Szombathelyi Törvényszék összbírói értekezletének, a büntető kollégiumnak és az Országos Bírósági Hivatal elnökének a támogatását.

Szombathely, 2024. augusztus 15.

Dr. Varga Roland István
csoportvezető bíró

